

Nieuwe maatregelen schooljaar 2025-2026

ONDERWIJSINSTELLINGEN – MEERDERE ONDERWIJSNIVEAUS

Ieder kind taalheld (bao, so)

‘Ieder kind taalheld’ is een pakket maatregelen om het Nederlands van leerlingen te versterken van bij de start. Een betere kennis van de instructietaal zorgt immers voor een vlottere leerloopbaan.

Het traject bestaat uit 10 acties die tot 2029 gelden en gestoeld zijn op 3 pijlers: basisonderwijs professionaliseren, taalachterstand voorkomen en remediëren en het onthaalonderwijs hervormen.

Scholen krijgen extra werkingsmiddelen, het professionaliseringsbudget per leraar stijgt, taalrijke leermaterialen staan op de radar en er wordt duurzaam samengewerkt met organisaties buiten de school. Naast de taalheldklassen voor elke anderstalige leerling die nieuw instroomt, zijn er ook remediëringslessen die focussen op specifieke taalaspecten.

3 uur extra Nederlands (bao, so)

De klassenraad basisonderwijs bepaalt bij de beslissing over het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs – ongeacht of de leerling het getuigschrift al dan niet ontvangt – ook of de leerling in het eerste schooljaar van het voltijds gewoon secundair verplicht drie uur extra Nederlands volgt, bovenop de wekelijkse lessentabel. Daarnaast kan de klassenraad in de loop van het secundair onderwijs nog steeds aan de leerling opleggen 3 uur extra Nederlands te volgen.

Smartphoneverbod (bao, so)

Vanaf 1 september 2025 mogen leerlingen, behalve een paar uitzonderingen, tijdens de normale aanwezigheid op school geen slimme apparaten zoals smartphones gebruiken. Het verbod geldt zowel in het gewoon als het buitengewoon onderwijs. Een school kan wel bepalen dat slimme apparaten nodig zijn om bepaalde onderwijsdoeleinden te bereiken. Voor de derde graad van het secundair onderwijs geldt het verbod enkel tijdens de lessen.

Leerpunt (alle)

Met [drie extra leidraden](#) geeft Leerpunt leraren nog meer handvatten om onderbouwd te werken in de klas: Metacognitie en zelfregulerend leren, Samenwerken met ouders en Digitalisering. Publicatie is voorzien in het najaar van 2025.

Ook de projecten leverden heel wat inspiratie op: bekijk zeker [onderwijsmaterialen](#), [projecten](#) of [praktijkverhalen](#) of bezoek de najaarsevents: [valorisatie-event](#) (met focus onderwijsmaterialen) en [netwerkevent](#) (evidence-informed model en evidence-informed werken op scholen).

Al het materiaal is vrij te raadplegen en downloaden via [Leerpunt.be](#). Wie gedrukte leidraden wil, kan die online bestellen.

Iedere school een relatiebeheerder AGODI (bao, so)

AGODI rolt in het schooljaar 2025-2026 zijn vernieuwd dienstverleningsmodel verder uit. Elke school krijgt een vaste relatiebeheerder. Samen met de dossierspecialist leerlingen (vroeger: de verificateur) en de dossierspecialist personeel vormt de relatiebeheerder een team rond de school. Samen zorgen zij voor een persoonlijke en efficiënte ondersteuning. Als school kies je zelf met wie je contact opneemt, afhankelijk van de inhoud van je vraag. De contactgegevens vind je terug in de berichtenfunctie op Mijn Onderwijs.

Daarnaast zet het agentschap ook verder in op e-dienstverlening zodat je online sneller correcte informatie terugvindt. Zo werden verbeteringen aangebracht in de berichtenfunctie op Mijn Onderwijs, verloopt de wijziging administratieve gegevens voor je school via een nieuwe tool en wordt ingezet op meer automatische gegevensuitwisseling vanuit je schoolsoftwarepakket.

De innovaties worden op 25 en 26 augustus toegelicht in de webinars nieuwigheden voor het [basis-](#) en [secundair](#) onderwijs van de AGODI-academie.

Groeipad informatieveiligheid en privacy (GRIP) (alle)

Sinds mei 2025 is het groeipad informatieveiligheid en privacy (GRIP) beschikbaar voor Vlaamse scholen. Het groeipad ondersteunt scholen om stapsgewijs te groeien naar een minimumniveau van cyberveiligheid. Dat niveau is gebaseerd op twee Europese wetgevende kaders die van toepassing zijn op het onderwijs: de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Network and Information Systems Directive 2 (NIS2). Het groeipad is bedoeld als ondersteuning voor scholen, maar is niet verplicht te gebruiken. Wel moeten scholen voldoen aan de bestaande wetgeving. Lees meer op de [website](#).

Digiplan (bao, so, dko, vwo)

De Vlaamse Regering investeert via het Digiplan 2025 in totaal 270 miljoen euro in digitale infrastructuur. In de eerste helft van het schooljaar 2025-2026 ontvangen scholen een eerste schijf. Die middelen zijn bedoeld voor digitale werkmiddelen voor personeel, gedeeld gebruik van ICT-toestellen voor leerlingen, netwerkinfrastructuur en ondersteunende systemen. Er wordt sterk ingezet op duurzaamheid, met aandacht voor circulaire aankopen en het hergebruik van refurbished toestellen.

De middelen worden verdeeld op basis van gewogen leerling- en personeelsaantallen. Scholen krijgen tot en met 31 december 2027 de tijd om ze te besteden. De aanwending moet gebeuren volgens de wetgeving op overheidsopdrachten. Scholen moeten een ICT-beleidsplan inclusief professionaliseringsbeleid opmaken tegen 1 september 2026. Een refertelijst met toegelaten aankopen en richtprijzen wordt voorzien. Scholen wordt gevraagd om transparant te communiceren over eventuele kosten en die altijd af te stemmen met de schoolraad. Als ze kosten doorrekenen, moet dat verantwoord gebeuren en opgenomen zijn in het schoolreglement.

Lerarenbonus (bao, so)

De maatregel over de lerarenbonus wordt verlengd. Personeelsleden die deze opnemen vóór 1 september 2030, kunnen er na 31 augustus 2030 verder gebruik van maken.

De lerarenbonus is een wekelijkse vermindering van de lesopdracht voor personeelsleden die nog niet in het bezit zijn van een pedagogisch bekwaamheidsbewijs en tegelijkertijd een lerarenopleiding volgen óf voor personeelsleden die al een pedagogisch bekwaamheidsbewijs hebben en een lerarenopleiding volgen die leidt tot een vereist bekwaamheidsbewijs voor een knelpuntvak of -ambt.

Vacante lestijden /lesuren/uren-leraar omzetten (bao, so)

Scholen in gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs kunnen bij een tekort aan onderwijzend personeel tot maximaal 20% van hun vacante lestijden (bao), lesuren of uren-leraar (so) omzetten naar punten of uren. Daarmee kunnen ze tijdelijk andere profielen aanwerven in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten in paramedische disciplines (buo). Die personeelsleden zetten ze in om ondersteuning te bieden aan de leraren op de klasvloer. Het gaat hier om een tijdelijke maatregel die al werd ingevoerd in 2022-2023 en nu wordt verlengd tot en met schooljaar 2029-2030.

Vervangingen omzetten (bao, so)

Scholen in gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs kunnen bij de afwezigheid van een personeelslid de betrekking in een wervingsambt van het onderwijzend personeel waarvoor ze recht hebben op een reguliere vervanging, omzetten in punten beleids- en ondersteunend personeel of in uren paramedisch, sociaal, medisch, psychologisch en orthopedagogisch personeel (buo). Het gaat hier om een tijdelijke maatregel die al werd ingevoerd in 2022-2023 en nu wordt verlengd tot en met schooljaar 2029-2030.

15 jaar geldelijke anciënniteit voor zijinstromers (bao, so, clb)

Wie vanuit de privésector overstapt naar een knelpuntambt in onderwijs kan tot en met 31 augustus 2030 nog altijd maximaal 15 jaar geldelijke anciënniteit meenemen. Er wordt nog niet teruggeschroefd naar 8 jaar zoals eerder het plan was.

Gastleraren (bao, so)

Een school kan bij een lerarentekort tijdelijk vacante lestijden, lesuren of uren-leraar aanwenden om gastleraren in te zetten, met de beperking per gastleraar tot maximaal het aantal lestijden/-uren dat overeenkomt met een derde van een voltijdse lesopdracht. Een gastleraar moet je als school ook altijd aantrekken voor gastlessen in een specifiek leergebied of structuuronderdeel. Het gaat hier om een tijdelijke maatregel die al werd ingevoerd in de vorige legislatuur en nu wordt verlengd tot en met schooljaar 2029-2030.

Subsidie voor parkingwachters (bao, so)

Binnen de organisatie van het zonaal collectief leerlingenvervoer kiest De Lijn soms voor het gebruik van overstapparkings. Parkingwachters kunnen er zorgen voor een vlotte en veilige overstap van de leerlingen op de verschillende bussen en een veilig, ordelijk vertrek.

Zulke parkingwachters aanstellen kon eerder al onder de brede noemer van 'busbegeleiding', maar een specifieke rechtsgrond voor de subsidiëring ontbrak. Dat wordt nu rechtgezet. Vaak worden ze aangesteld met een 10-maandencontract.

Om recht te hebben op een bestaanszekerheidsvergoeding van 10 euro per dag tijdens de zomervakantie, moeten ze op 1 juni aangesteld zijn met een geschreven arbeidsovereenkomst. Ze moeten in juli en augustus ook volledig uitkeringsgerechtigd werkloos zijn of ziekte-uitkeringen ontvangen. Deze maatregel is onder voorbehoud van goedkeuring van het Verzamelbesluit.

Bekwaamheidsbewijzen verruimd (bao, bubao, so, buso, internaten)

Voor de ambten van kinderverzorger in het gewoon kleuteronderwijs, bubao en buso zijn de vereiste en voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen aangevuld met nieuwe studiebewijzen uit het studiegebied maatschappij en welzijn. Ook het ambt van opvoeder in een semi-internaat wordt geactualiseerd. Dezelfde studiebewijzen worden ook toegevoegd als 'ander' bekwaamheidsbewijs voor de ambten van kleuteronderwijzer (ASV) en voor de nieuwe ambten van kleuteronderwijzer Vlaamse gebarentaal en onderwijzer Vlaamse gebarentaal, met telkens toevoeging van de voorwaarde '+ bewijs VGT'.

Inhoudelijke advisering voor nuttige ervaring (so, vwo)

De inrichtende macht (of haar afgevaardigde), en niet langer de onderwijsinspectie, is bevoegd om inhoudelijk te adviseren of de diensten die het (kandidaat-)personeelslid als werknemer of zelfstandige gepresteerd heeft erkend kunnen worden als 'nuttige ervaring' voor (een onderdeel van) zijn of haar bekwaamheidsbewijs. AGODI/AHOVOKS blijft bevoegd om te controleren of aan de formele erkenningsvoorwaarden is voldaan.

Bewijs van slagen basisvorming – Automatische vrijstelling (so, vwo)

Voor een vlottere werking tussen het secundair onderwijs, de examencommissie en het volwassenenonderwijs krijgen jongeren met een bewijs van slagen voor de basisvorming van de derde graad van de doorstroomfinaliteit of de dubbele finaliteit uitgereikt door de examencommissie of een school van het voltijds secundair onderwijs, een automatische vrijstelling wanneer ze hun kwalificerende leerweg verderzetten in een centrum voor volwassenenonderwijs.

Secundaire scholen en de examencommissie kunnen een bewijs van slagen voor de basisvorming uitreiken aan leerlingen die geen onderwijskwalificatie behalen, maar wel geslaagd zijn voor de onderdelen van de basisvorming die gemeenschappelijk zijn voor alle studierichtingen van de finaliteit waarvoor de leerling is ingeschreven.

Scholengemeenschappen (bao, so)

De data om een wijziging aan de samenstelling van je scholengemeenschappen basisonderwijs te melden, werden aangepast. Je kan nu ook punten van de ene scholengemeenschap naar de andere overdragen als je school toetreedt tot een nieuwe scholengemeenschap.

Voor het secundair onderwijs werd de teldag van de globale puntenenveloppe bij een uitstap uit de scholengemeenschap en toetreding tot een andere verduidelijkt.

Nieuwe minimumdoelen

Er zijn nieuwe minimumdoelen ontwikkeld voor het basisonderwijs. Om een kennisrijk curriculum mogelijk te maken:

- liggen aan het einde van het kleuteronderwijs te bereiken minimumdoelen op populatieniveau vast voor luisteren en woordenschat (Nederlands) en getalbegrip (Wiskunde).
- liggen minimumdoelen op populatieniveau vast voor het vierde jaar lager onderwijs.
- moeten de minimumdoelen voor Nederlands en wiskunde voortaan op individueel niveau bereikt worden aan het einde van het basisonderwijs.

De invoering van de minimumdoelen verloopt gefaseerd: vanaf 1 september 2026 gelden de nieuwe minimumdoelen voor de vakdisciplines Nederlands, wiskunde en wetenschappen en techniek; vanaf 1 september 2027 is de implementatie van de minimumdoelen voor de overige leergebieden verplicht. Scholen kunnen vrijwillig al vanaf 1 september 2025 starten. Er is ook een overgangsmaatregel voor leerlingen in de hogere jaren van het lager onderwijs.

Vlaamse toetsen nu ook voor 6e leerjaar

Vanaf het schooljaar 2025-2026 zullen ook de leerlingen uit het 6de leerjaar lager onderwijs de Vlaamse toetsen afleggen. De toetsmomenten voor het 4de leerjaar én het 6de leerjaar kunnen geraadpleegd worden via het Vlaamse toetsen Schoolloket.

KOALA-screening voor leerlingen met IAC-verslag

De KOALA-screening is nu ook mogelijk voor leerlingen in het buitengewoon kleuteronderwijs – waar alle leerlingen een individueel aangepast curriculum volgen – via een opt-in. Voor leerlingen met een IAC-verslag in het gewoon kleuteronderwijs wordt een opt-out mogelijk. Voor leerlingen met een IAC-verslag zijn er hoe dan ook geen bindende gevolgen, concreet volgt er voor hen dus geen verplicht taalintegratietraject.

Lesbijwoning in een andere school

Leerlingen in het basisonderwijs krijgen de mogelijkheid om deeltijds de lessen en activiteiten te volgen in een andere basis- óf secundaire school, mits beide scholen akkoord gaan. Scholen kunnen de lesbijwoning flexibel vormgeven, bijvoorbeeld op maat voor cognitief sterk functionerende leerlingen.

Nieuw aanbod binnen de Examencommissie

Vanaf 1 september 2025 wordt het aanbod binnen de Examencommissie vernieuwd voor de derde graad (inclusief het zevende jaar). De oude studierichtingen worden stopgezet en er wordt overgestapt naar nieuwe richtingen met vernieuwde onderwijsdoelen, net zoals deze in het regulier secundair onderwijs. Kandidaten die hun traject in de oude studierichting niet afgewerkt hebben tegen 31 augustus 2025 moeten overstappen naar een nieuwe richting. Voor hen voorziet de Examencommissie in overgangsregels (overdracht van vakken/punten).

Ook de geactualiseerde eindtermen eerste graad worden in het aanbod vanaf september 2025 geïmplementeerd. De implementatie van de tweede graad gebeurde al.

Proeven van hoger onderwijs

Vanaf 1 september 2025 kunnen alle leerlingen van de derde graad secundair onderwijs opleidingsonderdelen van het hoger onderwijs volgen, aan een beperkt studiegeld. Het maximale aantal studiepunten dat ze kunnen opnemen, stijgt van 10 naar 12. Het gaat om 'proeven' van vervolgonderwijs, wat zowel uitdagend en inspirerend kan zijn en kan helpen bij de studiekeuze.

Programmatie

Programmaties (studierichtingen inrichten op een andere locatie) die ontstaan door overmachtssituaties (bv. brand, overstroming ...) zijn vrij en kunnen buiten de normale termijn vallen. Scholen hoeven ze alleen te melden.

Wijzigingen in het studieaanbod die ontstaan door de verplichte periodieke screening of in occasionele situaties kunnen scholen melden via een omzetting.

Om te voorkomen dat nieuwe scholen vooral ontstaan met leerlingen van bestaande scholen, wordt een nieuwe school niet gefinancierd of gesubsidieerd als meer dan 50% van de leerlingen afkomstig is van andere scholen van hetzelfde schoolbestuur in dezelfde of aangrenzende gemeente.

Bij de adviesprocedure voor programmaties in het secundair onderwijs wordt niet langer het advies van de onderwijsinspectie gevraagd.

Leerlingen uit de buurt inschrijven in overcapaciteit

Secundaire scholen voor gewoon onderwijs kunnen vanaf 1 september 2025 onder bepaalde voorwaarden in overcapaciteit inschrijvingen aanvaarden van leerlingen uit de buurt.

Stageverbreding

De bestaande stageverplichting in de 3de graad van de dubbele en arbeidsmarktfinaliteit van het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 4 en in de kwalificatiefase het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 wordt versoepeld naar een stageverbreding.

Bredere invulling uren differentiatie eerste graad

De uren differentiatie in de eerste graad van het secundair onderwijs kunnen nu ook worden ingevuld door een verdieping of verbreding in alle mogelijke algemene vakken, kunstvakken, praktijkvakken en/of technische vakken. Zo spelen ze maximaal in op de capaciteiten en interesses van de leerlingen en op het aanbod in de volgende jaren.

Zevende leerjaren

Op 1 september 2025 gaat de modernisering van het secundair onderwijs het laatste jaar in en worden de zevende leerjaren gemoderniseerd. Er zijn 4 soorten zevende leerjaren:

- gericht op instroom arbeidsmarkt na OK 3;
- gericht op instroom arbeidsmarkt na OK 4;
- gericht op hoger onderwijs na OK 3;
- gericht op hoger onderwijs na OK 4.

Aan het einde van het zevende leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt behalen leerlingen één of meer bijkomende beroepskwalificaties.

Leerlingen die het zevende leerjaar gericht op hoger onderwijs na OK 3 succesvol afronden, behalen een diploma secundair onderwijs, OK 4. Dat geeft ze toegang tot de bacheloropleidingen in het hoger onderwijs.

ENKEL DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Interactief afstandsonderwijs

Interactief afstandsonderwijs is voortaan mogelijk voor leerlingen van de derde en vierde graad van alle domeinen en de tweede graad muziek voor volwassenen en in alle kortlopende studierichtingen. Leerlingen volgen dan klassikaal online les tijdens de openingsuren van de academie. De regeling over registratie van aan- en afwezigheden van leerlingen verandert niet.

ENKEL VOLWASSENENONDERWIJS

Gestandaardiseerde NT2-test

Inburgeraars leggen een NT2-test af om hun schriftelijke en mondelinge vaardigheden in het Nederlands aan te tonen. Die test wordt op dit moment afgenomen voor de schriftelijke vaardigheden en wordt in het schooljaar 2025-2026 ontwikkeld voor de mondelinge vaardigheden.

De NT2-test zal voor 80% bestaan uit het resultaat op de gestandaardiseerde test en voor 20% uit trajectevaluatie die door de centra voor volwassenenonderwijs of centra voor basiseducatie wordt bepaald. Dit verschilt van de huidige verhouding waarbij 60% van de NT2-test bestaat uit het resultaat op de gestandaardiseerde test en 40% uit trajectevaluatie.

Aanpassing term diploma secundair onderwijs ivm financiering en inschrijving

In het leerplichtonderwijs werden onderwijskwalificaties van niveau 3 en 4 ingevoerd. Daarom is de terminologie van het diploma secundair onderwijs aangepast in de bepalingen omtrent de subsidiëring/financiering en de inschrijvingsgelden in het decreet volwassenenonderwijs die betrekking hebben op de houders van zo'n diploma.

Nieuwe procedure voor begeleiding, remediëring en evaluatie van personeelsleden CBE

De vernieuwde evaluatieprocedure vertrekt van het principe dat elk personeelslid goed presteert en recht heeft op begeleiding. Alleen als uit opvolgingsgesprekken blijkt dat er een probleem is, kan een centrum overgaan tot een formele procedure met een eerste remediëringstraject van minimaal 9 maanden. Dat eindigt met een conclusie 'gunstig' - waarna de remediëring stopt en het personeelslid geacht wordt opnieuw naar behoren te presteren - óf 'ongunstig', waarna een tweede remediëringstraject start. Dat duurt minimaal 3 maanden en sluit af met een conclusie 'gunstig' of 'onvoldoende'. Na een 'onvoldoende' kan het centrum een personeelslid ontslaan.

Bekwaamheidsbewijzen

Er worden voor nieuwe opleidingen in het volwassenenonderwijs bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen vastgelegd. Er wordt ook bepaald of er nuttige ervaring voor aangevraagd kan

worden en welke concordanties mogelijk zijn wanneer het om de omvorming van een al bestaande opleiding gaat. Bij het ambt van directeur worden de bekwaamheidsbewijzen verruimd met het diplomaniveau 'ten minste bachelor + BPB'.

Deelkwalificatiebewijs voormalige cursist

Voortaan kunnen centra aan cursisten en voormalige cursisten een bewijs van deelkwalificatie uitreiken. Dat bewijs bekrachtigt een samenhangend geheel van competenties uit eenzelfde beroepskwalificatie en biedt uitstroomkansen in een smaller deel van de arbeidsmarkt dan de volledige beroepskwalificatie.

Tweede diploma secundair onderwijs op basis van OK4

Een cursist die al het diploma secundair onderwijs heeft, kan in het volwassenenonderwijs een tweede diploma behalen. Vanaf nu kan ook een cursist met een diploma secundair onderwijs - onderwijskwalificatie niveau 4 (OK4), een tweede diploma behalen.

Aanpassing tijdelijke onderwijsbevoegdheid ICT

Centra die gebruik hebben gemaakt van de tijdelijke regelluwe maatregel om hun onderwijsbevoegdheid voor het studiegebied ICT in een andere vestigingsplaats uit te oefenen voor een algemeen ICT-aanbod, kunnen dat aanbod tot en met schooljaar 2025-2026 blijven inrichten. Zo krijgt die tijdelijke ICT-onderwijsbevoegdheid dezelfde einddatum als de specifieke tijdelijke ICT-bevoegdheid in het kader van Edusprong of Digisprongmiddelen.

ENKEL CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Verwerkingsverantwoordelijke gegevens multidisciplinair dossier

Het 'bestuur' van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), en niet de personeelsleden van het centrum zelf, is de verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens in het multidisciplinair dossier van de leerling.

Verzet overdracht multidisciplinair dossier

Leerlingen, ouders en leerplichtigen in huisonderwijs kunnen zich verzetten tegen de overdracht van het multidisciplinair dossier CLB met uitzondering van gegevens die betrekking hebben op:

- identificatie
- de verplichte begeleiding bij problematische afwezigheden
- de uitgevoerde systematische contacten
- een GC-verslag, IAC-verslag of OV4-verslag
- de begeleiding bij verontrustende situaties (nieuw)